

Жмай О., старший викладач
Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, Одеса, Україна

АНАЛІЗ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ (КСВ) В УКРАЇНІ В 2019 РОЦІ

Важко уявити собі сьогодні сучасного лідера будь-якого ринку, який би не був відповідальним перед своїми стейкхолдерами, будь то працівники,

постачальники, клієнти тощо. Корпоративна соціальна відповідальність, яка передбачає, що бізнес має піклуватися не лише про свій прибуток, але й про інші фактори, на які він впливає своїми діями.

Не виключенням є й представники українського бізнесу. Так, 2018-2019 роки, за оцінками експертів, можна назвати періодом розквіту КСВ в нашій країні: 31 компанія витратила більше 441 млн грн на соціальні проекти [1].

Після 2015 року, коли ООН затвердила Цілі сталого розвитку [2], більшість звітів та, відповідно, КСВ-кампаній стали орієнтуватися та реалізовуватися відповідно до них. З цієї точки зору цікаво проаналізувати корпоративну соціальну відповідальність українських компаній в контексті Цілей сталого розвитку ООН.

Найкраще це можна зробити на прикладі Конкурсу з кейсів КСВ [3], який вже на протязі 10 років щорічно проводить Центр «Розвитку КСВ» в Україні [4]. Минулого року свої офіційні звіти про КСВ-діяльність подали 34 компанії, а їхні проекти покрили 10 із 17 Цілей сталого розвитку: подолання бідності у всіх її формах та усюди (Ціль 1); забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх в будь-якому віці (Ціль 3); забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (Ціль 4); сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх (Ціль 8); створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям (Ціль 9); скорочення нерівності всередині країн і між ними (Ціль 10); забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів (Ціль 11); забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва (Ціль 12); захист і відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення та повернення назад процесу деградації земель і зупинення втрати біорізноманіття (Ціль 15); зміцнення засобів здійснення та активізації роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку (Ціль 17).

Проекти розподілилися наступним чином:

- Ціль 1 – 2.
- Ціль 3 – 7.
- Ціль 4 – 11.
- Ціль 8 – 2.
- Ціль 9 – 1.
- Ціль 10 – 1.
- Ціль 11 – 3.
- Ціль 12 – 4.
- Ціль 15 – 1.
- Ціль 17 – 2.

Можна побачити, що найбільше реалізовується проектів у сфері забезпечення якісною освітою, здорового способу життя та сприяння благополуччю і раціонального споживання та виробництва.

Але не можна сказати, що саме ці сфери є найменш розвинутими або такими, що потребують найбільшого розвитку. Так, за даними соціологічних опитувань, які були проведені Центром «Соціальний моніторинг» Українського інституту соціальних досліджень імені О. Яременка та Соціологічною групою рейтинг в травні 2019 року [5], а також Центром соціальних та маркетингових досліджень Socis в лютому [6] та березні [7] минулого року, до п'ятірки головних проблем увійшли «низький рівень зарплат чи пенсій», «підвищення тарифів на комунальні послуги» і «підвищення цін на основні товари, інфляція». Ці проблеми можна подолати, працюючи, наприклад, над ціллю №1 «Подолання бідності у всіх її формах та усюди», одним з національних завдань якої в Україні є «Скорочення в 4 рази рівень бідності, зокрема шляхом ліквідації її крайніх форм» [8]. Але проекти, які відповідають першій цілі, з'явилися лише в 2019 році, принаймні в рамках Конкурсу з кейсів КСВ в Україні.

Іншою ціллю, яка дозволить вирішити найважливіші для населення проблеми, є ціль №10 «Скорочення нерівності всередині країн і між ними», де першим завданням є «скоротити в 4 рази рівень бідності, зокрема шляхом ліквідації її крайніх форм» [9]. Як ми бачимо, в 2019 році задля цієї цілі працював лише один проект.

Однією з найбільших проблем опитувані також називали корупцію та хабарництво у владі, а на першому місці у більшості воєнний конфлікт на Сході країни. На вирішення цих проблем направлена ціль №16 «Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях», де серед національних завдань прописані «скорочення масштабів корупції», «підвищення ефективності діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування» та «зміцнення соціальної стійкості, сприяння розбудові миру та громадській безпеці (конфліктне та постконфліктне врегулювання)». На жаль, жоден з проектів, що приймали участь у конкурсі минулого року, не був реалізований в цій сфері.

Таким чином, можна зробити висновки, що сьогодні в Україні більшість компаній реалізують проекти та програми корпоративної соціальної відповідальності, які відповідають їх власним інтересам або світогляду людей, які займають керівні посади. При цьому найбільш болючі для більшості населення проблеми залишаються невирішеними. Звичайно, не можна сказати, що в цих проблемних напрямках нічого не робиться, але вони не є пріоритетними, що впливає на кінцеві результати – незадоволеність першочергових потреб населення.

Використана література:

1. Писк моды: КСО в Украине набирает обороты. *Новости Украины, последние новости и события от редакции сайта Сегодня*. URL: <https://www.segodnya.ua/ukraine/pisk-mody-kso-v-ukraine-nabiraet-oboroty-1343574.html> (дата звернення 16.02.2020).

2. Technical report by the Bureau of the United Nations Statistical Commission (UNSC) on the process of the development of an indicator framework for the goals and targets of the post-2015 development agenda. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/6754Technical%20report%20of%20the%20UNSC%20Bureau%20%28final%29.pdf> (дата звернення 16.02.2020).

3. Практики КСВ в Україні 2019 / Під ред. Саприкіної М.; Центр «Розвиток КСВ». – К.: 2019. – 152 с.

4. Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності. URL: <http://csr-ua.info/csr-ukraine/> (дата звернення 16.02.2020).

5. Соціологи назвали самые важные проблемы для украинцев. *Портал новостей LB.ua*. URL: https://lb.ua/news/2019/05/16/427016_sotsiologi_nazvali_samie_vazhnie.html (дата звернення 16.02.2020).

6. Україна напередодні президентських виборів 2019 – лютий. *Socis*. URL: <http://socis.kiev.ua/2019-02/> (дата звернення 16.02.2020).

7. Україна напередодні президентських виборів 2019 – березень. *Socis*. URL: <http://socis.kiev.ua/2019-03/> (дата звернення 16.02.2020).

8. Ціль 1. Подолання бідності у всіх її формах та усюди. *Національні консультації щодо Цілей Сталого Розвитку в Україні*. URL: <http://sdg.org.ua/ua/pro-hlobalni-tsili/no-poverty#національні-завдання> (дата звернення 16.02.2020).

9. Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними. *Національні консультації щодо Цілей Сталого Розвитку в Україні*. URL: <http://sdg.org.ua/ua/pro-hlobalni-tsili/reduced-inequalities#національні-завдання> (дата звернення 16.02.2020).

10. Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях. *Національні консультації щодо Цілей Сталого Розвитку в Україні*. URL: <http://sdg.org.ua/ua/pro-hlobalni-tsili/peace-justice-and-strong-institutions> (дата звернення 16.02.2020).